

Lezing 'Herbebossing in de droge tropen, Africa Wood Grow'

Een impressie

Delft, 13 januari 2022

Roeland Lelieveld

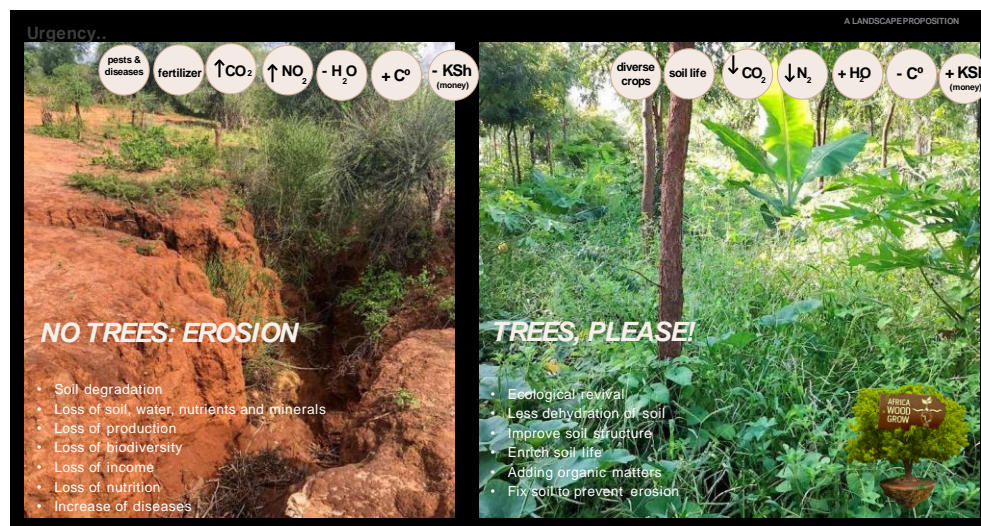

Roeland Lelieveld hield zijn presentatie voor 71 mensen via Zoom. In 2005 liep hij stage in Kenia en zag daar de gevolgen van ontbossing. Maar hij zag ook een oplossing: herbebossing! En waar anderen blijven steken in de gedachte, heeft Roeland gewoon gedaan. 'Niet vertellen, maar doen en laten zien!' is zijn motto. En deze avond heeft hij het ook aan ons laten zien. Samen met zijn Keniaanse partner Daniel

Muvali begon hij met het planten van bomen in 2010 en richtte in 2014 de stichting Africa Wood Grow op. Hij kende Daniël nog van zijn stage in Kenia waar hij aan hem gekoppeld was, Daniël liep daar ook stage.

Het resultaat is al zichtbaar

Nu zijn we 12 jaar verder en begint het resultaat zich af te tekenen. Roeland liet foto's zien van voor en na het planten van bomen.

Het verschil is enorm! Het is goed te zien dat in de oude situatie het water als het regent direct wordt afgevoerd naar de Indische Oceaan. De toch al arme grond wordt zo steeds onvruchtbaarder. Roeland en Daniel bedachten dat deze vicieuze cirkel alleen doorbroken kon worden door het planten van bomen die het water vast kunnen houden, met hun schaduw verdamping tegen kunnen gaan en het bodemleven op gang kunnen brengen.

De start van Africa Wood Grow

Het begon allemaal op land dat Roeland in 2010 had aangekocht in de buurt van de Tiva-rivier. Met zijn eigen spaargeld. Op dat land zijn bomen geplant en verzorgd. En omdat er in die omgeving weinig infrastructuur aanwezig was, moest ook dat worden aangelegd met materiaal dat was aangekocht in Nairobi.

Omdat de grond was uitgeput en weinig bodemleven bevatte moesten dat speciale bomen zijn die daartegen konden. Meest *Melia volkensii*, een inheemse boom bestand tegen termieten, een pionier die een permanente bosvegetatie weer terug kan brengen. Als andere bomen gebruikt zouden worden zou het hele project mislukken. De beste periode om daar bomen te planten is november.

Hoe is de grond zo uitgeput geraakt?

Uit het publiek kwam de vraag hoe het komt dat de grond zo is uitgeput. Roeland vertelde dat het oorspronkelijk savanne grasland en savannebos was met veel Acaciasoorten, *Melia volkensii* en *Commifora*'s. De plaatselijke bevolking maakte daar holistisch gebruik van en trokken rond met hun vee. In de koloniale tijd werden die veeboeren in reservaten geplaatst, wat hun leefgebied natuurlijk beperkte. De rest van het land werd klaar gemaakt voor het houden van vee, maar zover is het nooit gekomen omdat het land onafhankelijk werd en teruggegeven aan de Kamba community van Kitui. Na de tweede wereldoorlog groeide de bevolking en hadden de boeren kleine stukjes land, en waren ze vooral bezig met overleven. Eten nú had prioriteit boven eten later. Om dat proces te keren is een kleine investering nodig én kennis.

De lokale boeren en mensen zijn het belangrijkste

Roeland en Daniël lieten zien dat het kon, en dat het ook in economisch opzicht gunstig is om bomen te planten. Voor uitbreiding naar meer land is het belangrijk dat de boeren in de omgeving mee gaan werken. Dat willen ze wel, vooral als ze de resultaten zien. Maar dat kan niet zomaar. Ze krijgen een lokale opleiding, dat kost per boer ongeveer € 750. En bij alle boerderijen moeten watertanks en waterpompen komen en zonnepanelen. Inmiddels zijn 100 boeren (met hun gezinnen) aangesloten die allemaal bomen op hun land hebben. Onder de bomen kunnen groente- en vruchtgewassen, zoals mais, papaja, bananen en bonen geteeld worden. Dat betekent weer extra inkomsten.

Alles in eigen hand

De stichting maakt geen gebruik van subsidies, niet van Nederland en niet van Kenia. De aangesloten boeren moeten verder hun eigen inkomsten genereren. Wel is er extra geld nodig voor o.a. opleiding, arbeid (in Kenia), het kweken van bomen die als ze drie maanden oud zijn kunnen worden geplant (een boom kost € 5,-) en onderzoek. Het vervoer van de materialen en jonge bomen gebeurt zoveel mogelijk met ossenkarren, dat is daar het

gangbare vervoermiddel, dus daar wordt bij aangesloten. Dat alles gebeurt onder de verantwoordelijkheid van (de Keniaanse afdeling van) AWG. Gelukkig zijn er enkele sponsors en mensen die bedragen (groot en klein) doneren, vooral in Nederland. Al het geld dat binnenkomt wordt uitgegeven in Kenia. De Nederlandse organisatie wordt niet betaald, Roeland heeft nog gewoon een baan.

De filosofie is dat het project meebeweegt met de lokale samenleving en mag deze zeker niet ontwrichten.

Keniaanse overheid

De overheid van Kenia staat achter het project. De first lady van Kenia heeft het project zelfs beloond met een award.

De toekomst

Samen met de lokale bevolking werken ze nu aan verdere vergroening in de droge tropen en daarmee aan de bescherming van de natuur en biodiversiteit en permanent landherstel. Het doel is om een aaneengesloten groen gebied te krijgen waar de boeren bomen planten. Daarmee is AWG al een eind op weg. De luchtfoto's die Roeland liet zien toonden dat mooi aan.

Tegelijkertijd worden de mensen daarmee uit de armoede gehaald en zal de noodzaak om kinderen te krijgen verminderen, en daarmee vermindert dus ook de milieudruk op het gebied. Of AWG de snelle groei van het aantal boeren kan blijven behappen is niet te zeggen. Voorlopig gaan Roeland en Daniel door op de ingeslagen weg.

Meer informatie over dit hoopgevend initiatief is te vinden op de website:

<https://africawoodgrow.org>

